

3. Bykov Y., Kozlakova G. *Using Computer Technology for Teacher Training // New Media and Telematic Technologies for Education in Eastern Countries*. Twente, 1997, P.411-415.

4. Исследование ОЭСР - цифровые учебные ресурсы как системная инновация, отчет по Финляндии, 2009 [Электронный ресурс]. Режим доступа: http://he.ntf.ru/DswMedia/091111_dokladonis.pdf

5. М. Барбер Открытая лекция на тему «Как хорошие образовательные системы могут стать еще лучше?» 22 мая 2010 года в ГУ-ВШЭ, [Электронный ресурс]. Режим доступа: <http://www.hse.ru/data/2010/05/26/1216917185/barber.pdf> і <http://www.hse.ru/data/2010/05/28/1216998819/Barber%20present.ppt>

6. Доповідь про стан та розвиток інформатизації в Україні за 2009 рік — К. : Кабінет Міністрів України [Текст] - 2009. [Електронний ресурс]. Режим доступу <http://za.konrada.gov.ua/sig na l/na005120.doc>

7. Лапінський В. В. Навчальне середовище нового покоління та його складові // Науковий часопис НПУ імені М.П.Драгоманова Серія №2 Комп'ютерно-орієнтовані системи навчання: 36. наукових праць / Редрада. - К: НПУ імені М. П.Драгоманова [Текст], 2008. - № 6 (13) - С. 26-32.

8. Облаштування кабінету інформатики в школі / упоряд. В. Лапінський. -К.: Шк. світ [Текст], 2008. - 112 с

9. Лапінський В. Робота з мультимедійною дошкою / Н.Вовкосінська Л. Карташова, В. Лапінський. - К.: Шк. світ [Текст], 2008. - 112 с.

10. Трайнев В. А. Новые информационные коммуникационные технологии в образовании / В. А. Трайнев, В.Ю. Теплышев, И.В. Трайнев. - М. : Дашков и К [Текст]. - 2008. - 320 с.

11. Шут М.І., Лапінський В.В. Застосування до навчання фізики складових сучасного навчального середовища // Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини / Гол ред.' Мартишок М.Т. - Умань: СПД Жовтий [Текст], 2008. -Ч. 2,- С. 306-317.

УДК 378.147:004.85:34

Л.В.ЛИПСЬКА

СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ НАВЧАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ПРАВОЗНАВЦІВ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

Анотація. В статті здійснено аналіз впровадження та ефективного застосування засобів інформаційно-комунікаційних технологій у підготовці та фаховій діяльності працівників у галузі правознавства. Визначено характерні особливості використання комп'ютерів у процесі підготовки майбутніх правознавців.

Ключові слова: педагогіка, інформаційні технології, комп'ютер, юристи, навчання, системи, освіта.

Аннотация. В статье осуществлен анализ внедрения и эффективного применения средств информационно-коммуникационных технологий в подготовке и профессиональной деятельности работников в отрасли правоведения. Определены характерные особенности использования компьютеров в процессе подготовки будущих правоведов.

Ключевые слова: педагогика, информационные технологии, компьютер, юристы, обучение, системы, образование.

Annotation. In the article the analysis of introduction and effective application of facilities is carried out informatively of communication technologies in preparation and professional activity of workers in industry of jurisprudence. The characteristic features of the use of computers are certain in the process of preparation of future legists.

The key words: pedagogy, information technologies, computer, lawyers, teaching, systems, education.

Реформування національної освіти в Україні здійснюється в умовах глибокого проникнення інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) майже в усі галузі діяльності людини. Тому на даному етапі ІКТ стають потужним каталізатором і показником науково-технічного розвитку суспільства. Вони суттєво впливають на зміст, форми і методи навчання.

В умовах розвитку ІКТ суспільство поступово наближається до нового, інформаційного етапу свого розвитку, у якому особливого значення набуває вміння працювати із засобами ІКТ та використовувати їх у професійній діяльності. Впровадження новітніх ІКТ у всі сфери суспільного життя та розвиток інформаційного суспільства в нашій країні є одним з пріоритетних напрямків державної політики.

Особливого значення набуває проблема навчання молоді вмінням користуватися сучасними комп'ютерними засобами, орієнтуватися в їх функціональних можливостях, а також проблема підготовки молоді до активної, плідної життєдіяльності в інформаційному суспільстві.

Проблема забезпечення комп'ютерної грамотності актуальна і для правознавців, тому що комп'ютеризація стала масовим явищем. На зміст, форми і методи навчання суттєво впливають ІКТ, але їх інтенсивний розвиток, зокрема розвиток їхніх функціональних можливостей випереджає розвиток методів використання цих засобів у навчальному процесі, особливо в процесі професійної підготовки правознавців у вищих навчальних закладах (ВНЗ). З'явилася суперечність між можливостями та методами використання ІКТ в навчальному процесі при підготовці майбутніх правознавців.

Методика впровадження ІКТ в навчально-виховний процес ВНЗ, теорія і досвід розробки педагогічних програмних засобів та використанню їх у навчальному процесі, принципи та методи навчання з використанням комп'ютера висвітлені в роботах В.Ю. Викова, Р. Вільямса, А.М. Гуржія, Ю.О. Дорошенка, А.П. Єршова, М.І.Жалдака, Ю.О.Жука, Л. А. Карташової, Т. І. Коваль, В.В. Лапінського, В.М. - Монахова, І.П. Підласого, О.В. Співаковського та інших.

Суперечність між потенційними можливостями застосування ІКТ в професійній діяльності правознавців та ступенем розробки методів їх використання в навчальному процесі щодо підготовки майбутніх правознавців вимагає активізації наукових досліджень у визначенні поняття комп'ютерної грамотності правознавців та пошуку змісту, форм, методів і засобів її формування. Нині треба виходити з того, що використання ІКТ в професійній діяльності правознавців є не тільки можливим, але й необхідним [1].

На сьогодні використання ІКТ у навчанні вже не є завданням тільки дисциплін із інформаційних технологій. У нинішній час активно ведуться експерименти з впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у предметне навчання, переосмислюються традиційні методи, розвиваються концепції викладання, переглядаються педагогічні умови формування основних понять ІКТ. Не залишається осторонь і професійна підготовка правознавців у ВНЗ.

Дослідження вчених Х. Андріашина, В. Гавловського, О. Гаврилова, С. Гуде, В. Елькіна, В. Журавського, С. Симоновича та інших переконливо свідчать, що використання сучасних ІКТ у процесі підготовки правознавців мають такі основні переваги:

- надання певного базового рівня знань з інформаційних технологій;
- надання практичних навичок використання інформаційних технологій;

- навчання самостійній роботі і хорошій орієнтації у області знань про персональні комп'ютери і інформаційні технології;
- придбання навичок, необхідних молодим фахівцям для ефективного використання комп'ютерних технологій в професії правознавця;
- придбання навичок, необхідних для автоматичного перекладу за допомогою комп'ютерних перекладачів;
- придбання навичок, необхідних для автоматичного перекладу за допомогою комп'ютерних словників.

Вітчизняні та зарубіжні вчені визначають такі проблеми, які виникають у процесі використання ІКТ у навчанні правознавців:

- необхідність внесення змін у всі компоненти педагогічної системи - зміст, організаційні форми, методи та засоби навчання;
- забезпечення ВНЗ високоякісними вітчизняними програмними засобами навчального призначення;
- підготовка правознавців до використання сучасних засобів інформаційно-комунікаційних технологій;
- необхідність розробки методики раціонального використання комп'ютерної техніки в навчальному процесі [2].

Вивчення інформатики та застосування ІКТ у навчальному процесі сприяє розвитку вмінь та навичок правознавців використовувати можливості ІКТ в процесі професійної підготовки правознавців, що є важливою якістю для правознавця в сучасному інформаційному суспільстві. Формування цієї якості обумовлюється наявністю у правознавців знань об'єктивних законів інформатики, умінь застосовувати сучасні методи збору, накопичення, зберігання, пошуку й обробки інформації, які ґрунтуються на використанні обчислювальної техніки та телекомунікаційних мереж.

Загальноосвітнє значення ІКТ, перш за все, полягає в покращенні підготовки майбутніх правознавців до практичної діяльності в сучасному суспільстві, де комп'ютери уже набули широкого розповсюдження та продовжують проникати в усі нові сфери суспільного виробництва. Тому дуже важливо розкрити правознавцям реальні можливості ІКТ, а також їхнє місце в суспільстві.

Засоби обчислювальної техніки стають доступними для всіх бажаючих. З іншого боку, галузь послуг, яка надається за допомогою ІКТ постійно розширюється. Для сучасної людини засоби ІКТ стають знаряддям праці та життєдіяльності. Тому проблема використання ІКТ правознавцями набуває особливого значення.

Проблема впровадження ІКТ в навчально-виховний процес відображається в роботах дослідників Н.Р. Балика, В. Ю. Бикова, Р. С. Гуревича, М. І. Жалдака, Ю. О. Жука, Л.А.Карташової, Т.І.Коваль, В. І. Ключка, В. В. Лапінського, та інших.

Проблеми використання інформаційних технологій у підготовці та фаховій діяльності працівників у галузі правознавства висвітлюються у працях Х. Андріашина, В. Гавловського, О. Гаврилова, С. Гуде, В. Елькіна, В. Журавського, С. Казанцева, Р. Калюжного, В. Копилова, М. Польового, С. Ревіна, М. Рассолова, С. Симоновича, М. Швеця, М. Шермана, В. Цимбалюка, С. Чубукової та ін.

Однак, аналіз наукових робіт показує, що застосування інформаційних технологій в процесі професійної підготовки правознавців у вищих навчальних закладах залишається не достатньо дослідженим.

Підготовка правознавців, що задовольняли б вимоги інформаційного суспіль-

ства, зумовлена системою професійних завдань сучасного фахівця в галузі юриспруденції. Ось чому необхідно підготувати правознавців, здатних ефективно опрацьовувати потоки інформації, які постійно зростають, освоювати та експлуатувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології для ефективної професійної діяльності [4].

Проблеми підготовки майбутніх правознавців, здатних працювати в умовах сучасного комп'ютеризованого інформаційно-правового простору, потребують глибокого науково-педагогічного вивчення. Суспільна корисність цього зумовлюється тим, що метою підготовки висококваліфікованого фахівця є формування системи знань, умінь і навичок, які дадуть йому можливість виконувати професійні обов'язки на якісно новому рівні, з використанням інформаційно-комунікаційних технологій. Тим часом такі технології, що мають високий освітній потенціал, недостатньою мірою використовуються у підготовці майбутніх правознавців. Як свідчить аналіз сучасного стану досліджуваної проблеми сьогодні використання інформаційно-комунікаційних технологій у підготовці правознавців обмежується викладанням дисципліни "Основи інформатики та комп'ютерної техніки", що забезпечує лише базову інформатичну підготовку на рівні користувача персонального комп'ютера і досить обмежено формує у означених фахівців уміння та навички ефективного використання ІКТ під час навчання та у майбутній професійній діяльності.

Нині усе гостріше проявляється соціальна суперечність, що полягає, з одного боку, у суспільній потребі в правознавцях, здатних ефективно розв'язувати завдання професійної діяльності з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, а з другого — недостатнім її задоволенням сучасною системою вищої професійної юридичної освіти. Отже, актуальним є науково-теоретичне забезпечення підготовки майбутніх правознавців у вищій школі, формування у них стійких навичок доцільного і раціонального застосування інформаційно-комунікаційних технологій у навчально-пізнавальній та майбутній професійній діяльності [5].

Здатністю використовувати інформаційно-комунікаційні технології навчання є важливою складовою професійної підготовки майбутніх спеціалістів. Це питання знайшло сьогодні відбиття в цілеспрямованій державній політиці України щодо інформатизації суспільства й відображено в Законах України „Про національну програму інформатизації“, „Про освіту“, „Про вищу освіту“, Національній доктрині розвитку освіти України у XXI столітті.

У Законі України „Про інформаційний суверенітет та інформаційну безпеку України" сказано, що інформаційні технології - це матеріалізовані на базі інформаційної інфраструктури види, способи і методи діяльності та застосування технічних засобів, призначених для створення, накопичення, зберігання, поширення та використання інформації. Л.М. Дибкова визначає інформаційні технології як сукупність методів і програмно-технічних засобів, об'єднаних у технологічний ланцюжок, що забезпечують збирання, оброблення, зберігання, поширення та відображення інформації з метою зменшення трудомісткості процесів використання інформаційного ресурсу, а також підвищення їхньої надійності й оперативності [3].

В наш час практично не можна назвати галузь людської діяльності, яка не залежала б залежності від ринку інформації і не мала б потреби у використанні ІКТ.

До інформаційних ресурсів, якими користуються правознавці, додаються комп'ютери, програмні засоби, електронні джерела інформації, а можливість підклю-

чення до міжнародних комп'ютерних мереж збагачує їх ще й світовими інформаційними ресурсами.

Правознавця-професіонала відрізняють глибокі знання права, які умовно можна поділити на такі види:

а) фундаментальні, що дають розуміння внутрішніх закономірностей держави і права, охоплюють усі важливі юридичні поняття і категорії;

б) спеціалізовані - конкретні юридичні знання, що використовуються для потреб різних видів юридичної діяльності: складання юридичних документів, виконання відповідних дій і операцій, застосування певних засобів та певної методики в процесі розв'язання юридичних справ.

Таким чином, правознавець - це професіонал, який має фундаментальні та спеціальні правові знання, глибоко переконаний у винятковому призначенні права і законності для суспільства, кваліфіковано користується юридичним інструментарієм при розв'язанні юридичних проблем в ім'я захисту прав і законних інтересів громадян [6].

Аналіз інформаційної ділянки діяльності правознавців показав, що найбільш професійно значущими для них є інформаційні уміння і навички пошуку, відбору і обробки нормативної і фактичної інформації, необхідної для організації професійної діяльності. Щоб на належному рівні вирішувати завдання інформаційного забезпечення, фахівцю цього профілю необхідні інструментарій і методологія його застосування, у зв'язку з чим різко зростає роль персонального комп'ютера як інструменту, який забезпечує ефективність роботи з даними, і сучасних технологій зберігання і пошуку інформації як засобу формування інформаційних умінь і навичок.

Основними завданнями курсу „Основи інформатики і обчислювальної техніки”, вирішення яких необхідно для формування майбутнього правознавця зі знанням двох іноземних мов в сучасних умовах є:

- надання певного базового рівня знань з інформаційних технологій;
- надання практичних навичок використання інформаційних технологій;
- навчання самостійній роботі і хорошій орієнтації у області знань про персональні комп'ютери і інформаційні технології;
- придбання навичок, необхідних молодим фахівцям для ефективного використання комп'ютерних технологій в професії правознавця.
- придбання навичок, необхідних для автоматичного перекладу за допомогою комп'ютерних перекладачів;
- придбання навичок, необхідних для автоматичного перекладу за допомогою комп'ютерних словників.

Таким чином, недостатнє застосування програмних продуктів для навчання майбутніх правознавців, часткова розробленість єдиних педагогічних вимог і їх швидке застарівання у рамках технічного прогресу, спричиняє за собою необхідність постійного вдосконалення педагогічного апарату із застосуванням новітніх досягнень і інформаційно комунікаційних технологій.

Отже, для оволодіння основами ІКТ, формування інформаційної культури та комп'ютерної грамотності ми пропонуємо використовувати метод проектів, в основі якого лежить розвиток пізнавальних навичок студентів, умінь самостійно конструювати свої знання, умінь орієнтуватися в інформаційному просторі, розвиток критичного та творчого мислення.

Література

1. Беляков К.И. Управление и право в период информатизации: Монография. // Беляков К.И. - К.: Изд-во. "КВІЛ", 2001, - 308 с.
2. Беляков К.І. Методологічні питання інформаційної підготовки сучасного фахівця // Вісник Національного університету внутрішніх справ. //Беляков К. І. -Х., 2002. - С. 151-159.
3. Дибкова Л.М. Информатика та комп'ютерна техніка: Посібник для студентів вищих навчальних закладів.//Дибкова Л.М.-К.: Видавничий центр "Академія", 2002. - 320 с.
4. Кастельс М. Информационная эпоха: экономика, общество и культура. // -М. Кастельс -М.:ГУ ВШЭ, 2000. -608с.
5. Компьютер для юриста //Белан Н., Белан А.-Законность, 2002. - № 3. - С. 20 - 24.
6. Стратонов В.М. Сучасні судово-експертні технології в кримінальному і цивільному судочинстві// Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (14-15 березня 2003 р.,) // Стратонов В.М., Мінько І.М - Х., С.207-211.

УДК 378:519.6

Ю.Г. ЛОТЮК

РОЛЬ І МІСЦЕ WEB СИСТЕМИ КОМП'ЮТЕРНОЇ МАТЕМАТИКИ SAGE У СКЛАДІ ЕЛЕКТРОННОГО НАВЧАЛЬНОГО ПОСІБНИКА

Анотація. У статті розглядається проблема створення електронного навчального посібника з математики за допомогою системи Moodle з можливістю формування практичних умінь та навичок шляхом розв'язування задач у Web системі комп'ютерної математики Sage.

Ключові слова: електронний навчальний посібник, система комп'ютерної математики Sage, навчання математики у ВНЗ, автоматична перевірка знань, умінь і навичок студентів, система Moodle.

Анотация. В статье рассматривается проблема создания электронного учебного пособия по математике на основе системы Moodle с возможностью формирования практических умений и навыков с помощью решения задач в Web системе компьютерной математики Sage.

Ключевые слова: электронное учебное пособие, система компьютерной математики Sage, обучение математике в ВУЗЕ, автоматическая проверка знаний, умений и навыков студентов, система Moodle.

Annotation. In article considered the problem of creation of the electronic education manual on the mathematics on the basis of system Moodle with possibility of formation of practical abilities by means of the decision of problems in Web system of computer mathematics Sage.

Key words: the electronic manual, system of computer mathematics Sage, training mathematic in high school, automatic examination students, system Moodle.

Предмет дослідження: використання платформи sage у складі електронного навчального посібника для формування і розвитку у студентів інтуїції, творчих здібностей, практичних умінь та навичок з математики.

При розгляді структури наукового знання можна побачити його неоднорідність [4]. Явна частина знання відносно легко піддається перетворенню в повідомлення, що є зручним засобом передавання знань. Явні знання, або повідомлення, у які вони перетворені, можуть бути передані від викладача до студента у вигляді тексту, графічних зображень, відеофрагментів, звукового супроводу. Ці повідомлення можуть бути заздалегідь підготовлені та передаватися у вигляді комп'ю-